

**Vabariigi Valitsuse määruse
„Riiklike haridusstipendiumite ja -preemiate määramise tingimused ja kord“
muutmise eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Vabariigi Valitsuse 10. mai 2018. a määruse nr 38 „Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiate määramise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus) muutmise eesmärgiks on sätestada riiklike haridusstipendiumidega seondult, et käimasoleval aastal stipendiumite konkurssi välja ei kuulutata ning stipendiume 2025. aastaks ei määrata. Eesti Vabariigi haridusseaduse § 35¹ järgi Vabariigi Valitsus määrab silmapaistvate töösaavutuste eest riiklikke hariduspreemiaid ja valdkonna eest vastutav minister määrab haridusvaldkonna arengu ergutamiseks riiklikke haridusstipendiume. Taotlusi stipendiumi määramiseks võivad esitada Eesti koolieelses lasteasutuses, põhikoolis, gümnaasiumis ja kutseõppeasutuses õpetaja või tugispetsialisti ametikohal töötavad isikud. Stipendiumide määramisel arvestatakse eelkõige kandidaadi arendusteema vastavust stipendiumiperioodiks määratud prioriteetsetele teemadele, kandidaadi varasemat töökäiku, kandidaadi valmisolekut arendada enda kutsealast kompetentsi ja kandidaadi vastavust kvalifikatsiooninõuetele. Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiate määramise tingimused ning korra kehtestab viidatud paragrahvi lõike 2 alusel Vabariigi Valitsus määrusega.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostajad on Haridus- ja Teadusministeeriumi üldhariduspoliitika osakonna haridusjuhtimise ja õpetajapolitiika valdkonna peaekspert Maris Raimets (maris.raimets@hm.ee, tel 735 4081) ja õigus- ja personalipoliitika osakonna õigustoime valdkonna juht Indrek Kilk (indrek.kilk@hm.ee, tel 735 0144).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõuga tehtav muudatus on ajendatud Rahandusministeeriumi poolt eest veetavate kulude kokkuvõtte järgmiseks, 2025. eelarveaastaks ja riigi üldelise rahandusliku olukorraga. Kehtiva määruse kohaselt on kohustus hiljemalt 15. oktoobriks kuulutada välja konkurss stipendiumide määramiseks ning hiljemalt 15. novembriks esitada oma taotlus Haridus- ja Teadusministeeriumile stipendiumi määramiseks. Stipendiumide väljamaksmiseks oleks kasutatud 2025. aastaks riigieelarvesse planeeritavaid vahendeid ja väljamaksutud raha oleks stipendiumi saaja pidanud ära kasutama 2025. a jooksul (ehk hiljemalt 31. detsembriks 2025. a). Määruse eelnõu ainsa muudatusettepanekuga on määrust täiendatud paragrahviga 17 (rakendussäte), milles sätestatakse – „2024. aastal paragrahvis 3 nimetatud stipendiumi konkurssi välja ei kuulutata ning stipendiumi 2025. aastaks ei määrata.“ (tegemist on sisult sarnase sättega, mis juba on §-s 16). Nimelt on määruse põhisätetes sätestatud – „Stipendiumi suurus ja prioriteetsed teemad määratakse igal aastal stipendiumi konkursi väljakuulutamise käskkirjas“ (määruse § 2 lõige 1) ning „Igal aastal määratakse kuni kümme stipendiumi“ (määruse § 2 lõige 2). Lisaks sellele sätestatakse kehtiva määruse § 3 lõikes 1 – „Konkursi kuulutab igal aastal hiljemalt 15. oktoobriks välja haridus- ja teadusminister käskkirjaga.“. Seega on määruse põhinormides nähtud ette, et (haridus)stipendiumite konkurss kuulutatakse välja ja stipendiumid määratakse iga-aastaselt.

Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt muudetakse 2024. aastal ka Eesti Vabariigi haridusseaduse VIII¹. osa ning jäetakse sealt välja stipendiumid, kuna iga-aastaselt ei saa

Vabariigi Valitsus jääda muudetavat määrust muutma, kui tegelikkuses stipendiumite maksmist lähiaastatel ei jätkata.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole puutumuses Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatusega kaob 2024. aastal võimalus haridusstipendiume taotleda, mida saaks järgmisel ehk 2025. aastal haridusvaldkonnas silmapaistvate isikute või haridusvaldkonna arengu ergutamiseks kasutada. Stipendiumi kasutamine jääb stipendiumi määramisele järgnevasse aastasse ning selleks kasutatakse järgmise eelarveaasta vahendeid. Nimelt on haridus- ja teadusministri iga-aastases konkursi väljakuulutamise käskkirjas sätestatud, et stipendiumi kasutamise aeg on 1. jaanuarist sama kalendriaasta 31. detsembrini (3. oktoobril 2022. a antud käskkirja nr 279 „Riiklike haridusstipendiumide konkursi väljakuulutamine“ kohaselt oli 2022. a määratud stipendiumi kasutamise ajaks 1. jaanuar – 31. detsember 2023. a).

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse jõustumisel stipendiumide määramiseks konkursi sel kalendriaastal välja ei kuulutata ning stipendiumide saamise taotluste esitamine on seetõttu ajutiselt peatatud. Seetõttu ei ole plaanis rahalisi vahendeid 2025. aastaks riigieelarvesse planeerida. 2024. aastaks samuti vastavaid kulusid riigieelarvesse ei planeeritud. 2023. aastaks stipendiumide väljamaksmiseks planeeritud kulud olid kokku 55 000 eurot. Mitterahaline kokkuvõtte kaasneb ka taotluste menetlemisega seonduvate tegevuste ärajäämisest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Määruse muutmise eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks teistele ministeeriumitele, Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning arvamuse avaldamiseks Eesti Koolijuhtide Ühendusele, Õpetajate Ühenduste Koostöökojale, Eesti Huvikoolide Liidule, Eesti Kunstikoolide Liidule, Eesti Muusikakoolide Liidule, Eesti Õpetajate Liidule, Eesti Haridustöötajate Liidule, Eesti Eripedagoogide Liidule, Eesti Koolipsühholoogide Liidule, Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühendusele, Eesti Logopeedide Ühingule Eesti Lasteaednike Liidule, Eesti Alushariduse Ühendusele, Eesti Õpilasesinduste Liidule, Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingule.

Kristina Kallas
haridus- ja teadusminister